

STICHTING
HISTORISCHE KRING
Boekelo - Usselo - Tweekelo

Beleidsplan 2022-2027

Historische Kring Boekelo Usselo Tweekelo

December 2022

Inleiding

De Stichting Historische Kring Boekelo Usselo Tweekelo is opgericht, nadat uit onderzoek en uit contacten met onder andere de Dorpsraad Boekelo, de Grolsch, de Koepel en andere historische verenigingen bleek, dat er behoefte bestaat aan informatie over de geschiedenis van deze streek. Zowel over ver verleden tijden, maar ook over de tijd die nog niet zover achter ons ligt.

De Stichting Historisch kring Boekelo Usselo Tweekelo is opgericht op 30 september 2010 en bij statutenwijziging van 08 februari 2012 is de definitieve naam Stichting Historische Kring Boekelo Usselo Tweekelo tot stand gekomen.

De statutaire doelstelling van de Stichting is:

- a. de beoefening van de historie en volkskunde, het wekken van de belangstelling voor het opsporen, verzamelen, archiveren en het geven van advies en informatie van alles wat met de historie en volkskunde te maken heeft en/of daarmee samenhangt, dit alles betrekking hebbende op de dorpen Boekelo en Usselo en de buurtschap Tweekelo als mede op het gebied waarin deze dorpen en buurtschap gelegen zijn, welk gebied wordt vastgesteld door het bestuur; en
- b. het verrichten van historisch onderzoek en de bescherming van de schoonheid en het historisch ruimtelijk karakter van het gebied omljnd in de aan deze akte gehechte kaart in het algemeen en in het bijzonder van monumenten, alles in de ruimste zin van het woord.

De Stichting Historische Kring zet zich sinds haar oprichting in voor het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed. Zij doet dit door het verzamelen, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van informatie, uit het verleden, maar ook uit het heden, over de dorpen Boekelo, Usselo en Tweekelo.

Samenwerking wordt gezocht met de historische verenigingen om ons heen, te weten Haaksbergen, Enschede/Lonneker en Beckum, in eerste instantie via een voorzittersoverleg eenmaal per jaar.

Elke vrijdag is er een inloopmorgen van 10.00 tot 12.00 uur voor iedereen die iets te melden heeft, vragen wil stellen, oude documenten of boeken heeft of gewoon uit belangstelling langs wil komen.

De organisatie

Het bestuur

Het bestuur kent in 2022 vier leden. In 2019 is een nieuwe voorzitter tot het bestuur toegetreden. Op 10 mei 2022 is ons bestuurslid en medeoprichtster Fleur ter Kuile-van Heek overleden zodat we nu met drie leden over zijn. Statutair voldoen we nu, maar uitbreiding met minimaal twee personen is wel gewenst. Het bestuur komt vier keer per jaar bijeen. De zoektocht zal zeker ook op jongeren gericht zijn. Het bestuur kent een rooster van aftreden.

De vrijwilligers

De Historische Kring (HK) kent naast het bestuur een aantal vrijwilligers. Er hebben zich de afgelopen jaren nieuwe mensen gemeld, maar om meer activiteiten te kunnen uitvoeren zullen nieuwe vrijwilligers moeten worden aangetrokken. **Er worden geen beloningen verstrekt.** Alleen gemaakte onkosten zullen worden vergoed; zie ook hoofdstuk financiën .

Vrijwilligers en bestuur zijn niet twee gescheiden organen, integendeel, ze hebben elkaar nodig. Het bestuur beslist uiteindelijk, maar besluiten zullen altijd in c .q. na overleg geschieden.

Het Historisch Centrum

De HK is gevestigd in het Historisch Centrum, het voormalige portiershuisje van de voormalige Boekelosche Stoombleekerij aan het Bleekerijplein. Deze wordt gehuurd van mevrouw ter Kuile dus nu de erven tegen een symbolisch bedrag van € 100,--. Het bestuur zal nog dit jaar met de erven in overleg treden om te komen tot langdurige afspraken. In dit centrum kunnen bezoekers worden ontvangen en worden vergaderingen belegd. Daarnaast is een gedeelte in gebruik als computerruimte en het archief (boeken etc.) is hier gesitueerd.

Donateurs

Onze stichting kent ongeveer 190 donateurs. De jaarlijkse donatie bedraagt € 20 of meer. Er wordt gestreefd via een gerichte campagne naar een uitbreiding van het aantal donateurs.

In de volgende hoofdstukken worden de huidige activiteiten (2022-2023) van de Historische Kring in het kort beschreven. Vervolgens bespreken we historische informatie waarover wij beschikken. Daarna zal worden aangegeven welke activiteiten we voornemens zijn uit te voeren tot eind 2027.

Tenslotte zal kort aandacht worden besteed aan onze financiën.

Activiteiten 2022 - 2023

1. Zoals reeds aangegeven zullen we in de komende anderhalf jaar veel energie en tijd moeten steken in het aantrekken van nieuwe (jonge) mensen, deels als vrijwilligers maar ook nieuwe bestuursleden. Zonder nieuwe vrijwilligers zal het niet mogelijk zijn om alle hieronder genoemde activiteiten uit te voeren. We zullen hiertoe gericht mensen moeten benaderen, maar ook op andere manieren (Boeke-loos, Rondje Usselo, etc.) mensen oproepen om zich te melden. Tevens zullen we op onze facebook site Historische kring Boekelo Usselo Tweekelo trachten dit onder de aandacht te brengen. Ook worden hiervoor contacten gelegd en samenwerking gezocht met de Facebook-groep Boekelo-Verleden-Heden-Toekomst en vrienden van de Historische Kring Boekelo Usselo Tweekelo. In nauw overleg met de huidige vrijwilligers zal deze activiteit door het bestuur worden uitgevoerd.
2. In de komende periode zal overleg plaats vinden met andere organisaties / werkgroepen om te bezien of samenwerkingsverbanden mogelijk zijn. Gedacht wordt aan een samenwerking met de MBS en met voor onze doelstellingen relevante werkgroepen die actief zijn in onze dorpen. Mogelijk kan onze Stichting daardoor ook een rol spelen bij het op de kaart zetten van Boekelo, Tweekelo en Usselo als een zeer interessante toeristische plaatsen. Een goede samenwerking met de BOV is daarvoor wenselijk.
3. Voor 2023 is in november weer een filmavond gepland in de Buren en hopelijk kunnen we na een twee jaar corona deze filmavond door laten gaan. De organisatie hiervan ligt bij onze filmcommissie. Het thema van deze avond is nog niet bepaald. Gebruik kan worden gemaakt van de films die in het verleden geschoten zijn.
4. Bestaande activiteiten zoals het digitaliseren van foto's, de loakstenen activiteiten, de knipselkranten zullen worden voortgezet: Hans Klaver *digitaliseren*, Hennie Rietman en Jacques van Baal *Loakstenen*, Gerrit ter Horst en Herman van der Horst *knipselkrant*. Een loaksteen is een grenssteen, die aangeeft waar (gemeente) grenzen lopen. We verzamelen gegevens over de ze (oude) stenen, ook wel marke stenen genoemd. We promoten het bestaan van grensstenen als cultuur historisch element. We plaatsen (nieuwe) stenen en doen onderzoek naar de historie van deze stenen. E.e.a. zal in samenwerking geschieden met de Stichting Historische Sociëteit Enschede Lonneker (SHSEL).
5. De Historische Kring zal initiatief nemen om de gevallen in de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Dat zal geschieden op de Begraafplaats van Usselo waar bij het graf van Derk Jan ter Borg samen met de Buurtkring Usselo een bloemstuk wordt gelegd. Dat gebeurt in de middag van 4 mei. In de avond voor de Nationale Herdenking wordt een bloemstuk gelegd bij het monument aan het Schierbeekplein.
6. Boerderijen en gevelstenen. We brengen de boerderijen in ons werkgebied in kaart door middel van foto-opnamen en archiveren deze. We maken foto's van de gevelstenen op de boerderijen en proberen de verhalen erachter op papier vast te leggen. Daartoe zal ook contact worden gezocht met actieve fotografen in onze dorpen.
7. In de komende periode zullen tenminste twee (bekende) personen uit ons werkgebied worden geïnterviewd. Er wordt nagegaan of deze interviews samen met de reeds afgenomen interviews kunnen worden gebundeld in een publicatie.

8. We plannen in samenwerking met de BOV (Boekelose Ondernemersvereniging), Dorpsraad Boekelo en buurtkring Usselo een fiets- en wandelroute. Een wandelroute (monumentenroute) langs bekende gebouwen in Boekelo, Usselo en Tweekelo te denken valt aan het centrum van Boekelo, de Buren, de zouttoren de verschillende gebouwen in de Bleekerij en de woningen aan de Henri Dunant- en Bastinglaan (project Zantinge), Rode Dorp en Twaalf Apostelen. Ook zullen we daar bijzondere plekken in Usselo en Tweekelo in betrekken. We zullen beschrijvingen maken van deze gebouwen en van gebieden. Nader onderzoek zal gedaan worden of we deze beschrijvingen ook via QR-codes, apps op de smartphones kunnen krijgen.

9. In elke editie van Boeke-loos en Rondje Usselo zal een artikel van de HK staan en tenminste twee keer per jaar zal een nieuwsbrief, speciaal bestemd voor onze donateurs, worden uitgebracht. Bezien zal worden of publicaties uit bijv. de Sliepsteen overgenomen kunnen worden.

10. Onze geheel vernieuwde website is weer actueel. Veel aandacht wordt besteed aan het opnemen van foto's en overige informatiedragers op onze website. Met de nieuwe computers die zijn aangeschaft kan dit werk goed worden uitgevoerd. In nauw overleg met een nieuw aan te trekken webmaster zal worden gezien welke onderwerpen op de site gezet kunnen worden.

11. Het interne (bedrijfs)archief van de Historische Kring wordt verder opgebouwd. Sinds 2016 is door de secretaris hard gewerkt aan het opzetten hiervan. Via dit archief worden o.a. (digitaal) alle vergaderverslagen opgeslagen en wordt alles wat betrekking heeft op de interne organisatie digitaal opgeslagen. Via een afgeschermd deel zijn notulen, verslagen, correspondentie, financiën etc. etc. toegankelijk. Nader overleg is nodig wie toegang tot dit deel hebben.

12. Uit regionale kranten / periodieken etc. worden artikelen geknipt die betrekking hebben op activiteiten, gebeurtenissen etc. uit ons werkgebied. Met regelmaat krijgen we oude en nieuwere foto's aangeboden. Deze foto's worden gescand en gearchiveerd. Meestal gaan de originele foto's terug naar de eigenaar. Via een Excel bestand wordt een en ander gearchiveerd.

13. Het Halifax-monument. Dit monument is er ter nagedachtenis aan het neerstorten van een Halifax vliegtuig in september 1943, waarbij twee crewmembers om het leven kwamen. Het monument, dat in 2013 is opgericht valt onder de verantwoordelijkheid van onze Stichting. In 2022 is het monument worden gerenoveerd en het gerenoveerde monument is in september 2022 in gebruik genomen. In het voorjaar van 2023 zullen er zeven bomen worden geplant. Voor elk bemanningslid één boom. Vijf stuks in een halve cirkel die twee bomen omsluiten zijnde de omgekomen bemanningsleden. Daarmee is het project Halifax afgerond

14. Tijdens de 2e wereldoorlog hebben twee Joodse families ondergedoken gezeten in het kippenhok dat in de jaren twintig van de vorige eeuw op het landgoed de Weele was gebouwd. De geschiedenis van het kippenhok en van de families die daar hebben gezeten zal worden vastgelegd en worden beschreven. Een plan van aanpak zal worden opgesteld inclusief een begroting om te komen tot een publicatie.

Alle bovenstaande activiteiten worden nog door een te gering aantal mensen uitgevoerd. Daarom blijven zaken soms liggen of worden met (grote) vertraging uitgevoerd. Het is daarom van het grootste belang dat meer (jonge) mensen betrokken worden bij het werk van de Historische kring.

Historische Informatie

Bij onze historische informatie gaat het om een aantal soorten informatiedragers:

1. Boeken
2. Historische Documentatie
3. Films
4. Krantenartikelen
5. Foto's
6. Overige informatiedragers: Bidprentjes, rouwadvertenties en evt. andersoortige materialen

Daar willen we het volgende mee doen

- a. Opsporen en verzamelen
- b. Ordenen
- c. Toegankelijk maken
- d. Beschikbaar stellen
- e. Verspreiden

De Historische Kring beschikt over een aanzienlijke hoeveelheid van bovengenoemde informatiedragers 1 - 6. Maar beschikt echter over een beperkt aantal vrijwilligers dat zich met de punten a - e bezighoudt. We zijn volop bezig met (vooral) de punten b, c en d. Dat is een omvangrijke klus. Met de andere punten bemoeien we ons vooralsnog te hooi en te gras.

We lopen bovengenoemde punten systematisch langs:

1. *Boeken*
 - a. Methodisch opsporen moet nog van de grond komen; ligt op dit moment nagenoeg stil.
 - b. Ordenen. De boeken staan geordend volgens SISO (Systeem Openbare Bibliotheek) in de kast.
 - c. Toegankelijk maken. Er is via onze website een online toegankelijke catalogus, en de boeken zijn o.a. vindbaar op trefwoord.
 - d. De boeken zijn in het Historisch Centrum raadpleegbaar, en beperkt uitleenbaar.
 - e. Aan actief beschikbaar stellen van boeken komen we nu niet toe. Op termijn zouden we via bijv. Boeke-loos zo nu en dan een boek voor het voetlicht kunnen brengen n.a.v. een onderwerp dat op dat moment actueel is.
2. *Historische Documentatie*

Hiermee bedoelen we alle mogelijke, hoofdzakelijk papieren informatiedragers die niet vallen onder bovengenoemde categorieën 1 en 3 - 6

 - a. Methodisch opsporen moet nog van de grond komen; ligt op dit moment nagenoeg stil.
 - b. Ordenen. De Historische Documentatie is geordend volgens een eigen classificatie, en opgeslagen in archiefdozen, en binnen die archiefdozen in binnenmappen.
 - c. Toegankelijk maken. Elk document, of elk dossier (verzameling bij elkaar horende documenten) is voorzien van een beschrijving. Via onze website kan de catalogus van

de Historische Documentatie geraadpleegd, via de classificatie, op elk woord uit de omschrijving, en op trefwoord.

- d. Beschikbaar stellen. Documenten of dossiers zijn op aanvraag beschikbaar, uitsluitend via de collectiebeheerder.
- e. Aan verspreiden van de Historische Documentatie komen we nu niet toe. Op termijn valt te denken aan b.v. publiciteit rond bepaalde thema's bij Pinkstermarkten, of bij herdenkingen 2^e wereldoorlog

3. Films

- a. Methodisch opsporen. Waarschijnlijk wel zo'n beetje voltooid.
- b. Ordenen. Films zijn op 2 manieren opgeslagen: op een DVD, of op de PC van de collectiebeheerder. De DVD's zijn opgeslagen in archiefdozen.
- c. Toegankelijk maken. Elke film is voorzien van een beschrijving. Via onze website kan een catalogus van de filmcollectie geraadpleegd worden. Die catalogus is niet compleet. Op termijn moet de catalogus worden gereorganiseerd.
- d. Beschikbaar stellen. In principe zouden we films kunnen uitlenen. Daarover moeten we beleid maken, dat o.a. rekening houdt met copyrights en met personen die de films ooit ter beschikking van de Historische Kring hebben gesteld.
- e. Verspreiden van films geschiedt tot op heden door ieder jaar een filmavond voor donateurs en andere belangstellenden te organiseren. Beleid voor andere vormen van verspreiding moeten we nog maken. Te denken valt bijv. aan filmvertoningen aan onderwijs, of aan maatschappelijke organisaties als Senioren Trefpunt Boekelo.

4. Krantenartikelen

- a. Methodisch opsporen. Van m.n. regionale dagbladen en Huis-aan-Huisbladen worden artikelen die over het werkgebied van de Historische Kring gaan opgespoord. In het verleden gebeurde dat door die artikelen uit te knippen. Nagenoeg alle uitgeknipte krantenartikelen zijn inmiddels gescand. Tegenwoordig worden de krantenartikelen direct gescand, en digitaal verzameld. Speciaal voor krantenartikelen is het de vraag: wat neem je wel, wat neem je niet op in de collectie. Uitsluitend artikelen over onderwerpen binnen ons werkgebied Boekelo, Usselo, Tweekelo?
Deze vraag is natuurlijk ook van toepassing op de andere categorieën informatiedragers. Te gelegener tijd komt daarover beleid.
- b. Ordenen, niet van toepassing, zie punt c.
- c. Toegankelijk maken. Van elk krantenartikel is de kop, de titel, beschreven. Verder is elk krantenartikel voorzien van trefwoorden. Krantenartikelen kunnen gevonden worden via elk woord van de kop/titel, en via trefwoorden.
- d. Toetst u in het daarvoor beschikbare zoekvenster een (tref)woord in dan krijgt u alle krantenartikelen te zien waaraan dat (tref)woord is toegekend. Vervolgens kunt u elk gescand krantenartikelen daadwerkelijk op uw computerscherm lezen.
- e. Op dit moment wordt het verspreiden van krantenartikelen niet actief ter hand genomen. Zie ook bij 2e.

5. *Foto's*

Beleid hiervoor moet t.z.t. in overleg met onze fotoarchiefbeheerder Hans Klaver worden opgesteld.

6. *Overige informatiedragers*

Op dit moment gaat het om bidprentjes en overlijdensadvertenties. Henk Scholte in 't Hoff heeft een aantal van dit type documenten verzameld. Beleid hiervoor moet t.z.t. in overleg met Henk Scholte in 't Hoff worden opgesteld.

Toekomstige voornemens en activiteiten

1. Ruimte creëren om onze historische informatie te presenteren aan publiek. Daartoe is uitbreiding van het huidige gebouw met een tentoonstellingsruimte wellicht mogelijk met studieplekken. Deze grotere tentoonstellings- en bibliotheekruimte kan benut worden voor ontmoeten en archiveren.
2. Contacten met verenigingen, organisaties, winkels, bedrijven etc. in ons werkgebied om hun informatie (= in de toekomst historische info) veilig te stellen en te bewaren. In het bijzonder intensievere samenwerking met de BOV, Dorpsraad Boekelo, Buurtkring Usselo en de Verenigingskoepel.
3. Aansluiten bij bestaande manifestaties (Pinksterfestival Boekelo, Oude Voertuigendag, Military, Carnaval, Zomerfeesten Usselo) door in enigerlei vorm onze historische informatie te presenteren. Tevens kunnen we manifestaties met historisch karakter organiseren.
4. Samenwerking met (basis-)onderwijs. Voorts samen met inwoners van Boekelo, Usselo en Tweekelo de HK zichtbaarder maken via samenwerken met scholen en daarmee een belangrijke educatieve functie vervullen. Het kippenhok op de Weele speelt in eerste instantie daarbij een belangrijke rol.
5. Naast onze vrijwilligers personen interesseren om met behulp van onze historische informatie publicaties te produceren. Denk aan studenten geschiedenis van Saxion en Windesheim. En daarmee de publicitaire functie van de Historische Kring versterken (boeken, artikelen, e.d.).
6. Website interactiever maken, waardoor informatiedragers gemakkelijk zijn te downloaden door gebruikers, en zo een belangrijke informatieve functie te laten vervullen.
7. VVV-functie integreren met Historische Kring door middel van gebruik gebouw en verstrekken van informatie.
8. Het huidig pand van de HK (familiebezit Ter Kuile) daarvan moeten we het gebruik veilig stellen. Zie ook de opmerking onder organisatie. Daarna nadenken over continuering en eventuele uitbreiding van het huidige pand voor het Historisch Centrum.

Financiën

De inkomsten van onze stichting bestaan hoofdzakelijk uit opbrengsten van onze donateurs. Daar naast zijn er opbrengsten uit de verkoop van boekjes en entreegelden bij onze filmavonden voor niet-donateurs. Ook zijn er soms incidentele inkomsten, bij voorbeeld uit de van Heek Boekelo fonds ondergebracht bij het Prins Bernhard Cultuurfonds, Rabo Club Support, Wijkbudgetten, budget initiatief kracht gemeente Enschede, en Grolsch via de Verenigingskoepel.

De uitgaven zijn veelal vaste uitgaven zoals: huur, energiekosten, belastingen, kantoorartikelen, uitgaven t.b.v. de filmavond, telefoon en internetkosten. Het bestuur en de medewerkers zijn vrijwilligers. Er worden geen beloningen verstrekt.

Daarnaast kan een beroep worden gedaan op onze (geringe) reserves; echter het gaat dan om bijzondere situaties.

Het verwerven van nieuwe donateurs blijft elk jaar weer lastig. Het zou mooi zijn als we op een eenvoudige manier meer verzekerd kunnen zijn van deze inkomsten.

In de komende periode wordt voorgesteld gelden te besteden aan de voor 2022 en 2023 voorgenomen activiteiten. Zo mogelijk willen we sponsoren interesseren voor bepaalde voorgenomen activiteiten.